

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/220/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313230761
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2313230761.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou HOSTŤOVECKOU, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 851 02 Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: E. Q., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX I., P. XXX/X, t. č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom pre konanie S.. X. D., pracovníčkou Okresného súdu Dunajská Streda, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie, so sídlom 811 02 Bratislava, Šafárikovo námestie 7, IČO: 42 362 962, zastúpenému: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát so sídlom 811 09 Bratislava, Dobrovičova 13, IČO: 42 262 224, o zaplatenie 2991,30 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkom na účet jeho právneho zástupcu, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, náhradu trov konania vo výške 729,83 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojim písomným podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 22. 11. 2013 domáhal, aby súd odporcu zaviazal na zaplatenie istiny vo výške 2991,30 eura, úroku z omeškania a náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka zo dňa 15. 12. 2011 bola na neho postúpená pohľadávka z pôvodného veriteľa - postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s.

Právny predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa, a.s. uzatvoril s odporcom dňa 8. 2. 2008 zmluvu číslo XXXXXXXXXXX, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa, a.s. poskytla odporcovi peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností aj ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach.

Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 8197,83 eura, ktorá pozostávala z istiny 7146,67 eura, úroku 311,36 eura, úroku z omeškania 724,85 eura a ostatného príslušenstva 14,95 eura, a to všetko v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení, kde postupca Slovenská sporiteľňa, a.s. deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe jej generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky.

Sumu 14,95 eura a 724,85 eura si navrhovateľ v konaní neuplatnil. Navrhovateľ si v konaní uplatnil aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Podľa zmluvy postupca poskytol odporcovi úver vo výške 4979,09 eura, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 115,05 eura vždy k 20. dňu v mesiaci. Navrhovateľ si v konaní uplatňuje len splátky úveru splatné od 20. 12. 2010 do 20. 1. 2013 v počte 26 a v celkovej výške 2991,30 eura. Splátky pôvodne splatné od 20. 2. 2012 do 20. 1. 2013 sa stali splatnými dňa 11. 2. 2012, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

K žalobnému návrhu sa odporca nevyjadril.

Písomne sa vyjadril vedľajší účastník, ktorý do konania vstúpil podaním doručeným súdu dňa 20. 10. 2014. Jeho právny zástupca poukázal na to, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah podľa § 52 občianskeho zákonníka. Vo svojom vyjadrení poukázal na § 6 ods. 3 zákona číslo 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a rovnako tak na § 23 a ods. 1, § 23 a ods. 2 citovaného zákona, na § 2 písm. b) zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR číslo 71/1986 Zb. o slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Právny zástupca ďalej poukázal na § 92 ods. 8 zákona číslo 483/2001 Z.z. o bankách, na základe ktorého poukázal na to, že navrhovateľ nie je aktívne legitimovaný na podanie žalobného návrhu. Vo svojom vyjadrení poukázal na nesplnenie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona, čím navrhovateľ nedokázal, že pohľadávka voči odporcovi v čase jej postúpenia na navrhovateľa existovala, teda, že finančné prostriedky boli skutočne odporcovi poskytnuté, že bola spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné a že navrhovateľ je oprávnený pohľadávku voči odporcovi uplatňovať pred súdom. Na podporu svojich tvrdení právny zástupca odporcu poukázal na rozsudky Okresného súdu Považská Bystrica spisová značka 3C/195/2014 zo dňa 5. 3. 2015, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica pod spisovou značkou 7C/209/2014 zo dňa 4. 3. 2015, rozsudok Okresného súdu Nitra spisová značka 9C/261/2013 zo dňa 17. 2. 2015, rozsudok Okresného súdu Galanta spisová značka 26C/261/2014 zo dňa 27. 1. 2015, rozsudok Okresného súdu Galanta spisová značka 15C/33/2014 zo dňa 27. 1. 2015, rozsudok Okresného súdu Prešov spisová značka 9C/153/2014 zo dňa 12. 3. 2015, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. 5. 2014 spisová značka 6Co/119/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove spisová značka 4Co/145/2014 zo dňa 11. 3. 2015, rozsudok Krajského súdu v Bratislave spisová značka 6Co/203/2015 zo dňa 19. 5. 2015. Na základe uvedeného potom žiadal právny zástupca vedľajšieho účastníka, aby súd v celom rozsahu zamietol a odporcovi priznal náhradu trov konania.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - zmluva o úvere č. XXXXXXXXX z 8. 2. 2008, oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky z 27. 12. 2011, výzva navrhovateľa k úhrade a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru z 23. 1. 2012, Zmluva o postúpení pohľadávok z 15. 12. 2011 s prílohou č. 1, pokus o zmier z 28. 10. 2013, výzva právneho predchodcu navrhovateľa z 25. 11. 2008 a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Podľa § 101 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Ustanovenie ukladá účastníkovi tzv. povinnosť tvrdenia. Táto povinnosť však nie je súdom vynúiteľná. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd je povinný skúmať uzatvorenú zmluvu a chrániť práva spotrebiteľa, navyše sa jedná o návrhové konanie a navrhovateľ nesie dôkazné bremeno (bremeno tvrdenia aj bremeno dôkazu). Keďže navrhovateľ je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, je nutné konštatovať, že advokátska kancelária musí poznať právo a súd z tohto faktu vychádza, musí poznať, aké náležitosti má návrh obsahovať a rovnako musí vedieť, že k návrhu je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v návrhu. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na § 101, § 120 O.s.p. a dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti účastníkov konania) účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo účastník v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať. S poukazom na nález Ústavného súdu SR pod číslom konania I. ÚS 38/2013 - 50 zo dňa 24. 10. 2013 súd konštatuje, že k odňatiu možnosti konať pred súdom nedochádza ani údajným porušením zásady kontradiktórnosti ako základnej súčasť práva na spravodlivý proces. Táto zásada znamená, že obom stranám konania

musí byť daná možnosť zoznámiť sa so stanoviskami a dôkazmi predloženými súdu s cieľom ovplyvniť jeho rozhodnutie - či už protistranou alebo na konaní nezúčastneným subjektom, od ktorého si prípadne súd takéto vyjadrenie alebo dôkaz môže vyžiadať - a vyjadriť sa k nim (porovnaj Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 740). Kontradiktórnosť je prenos dôkazného bremena zo súdu na účastníkov sporu, resp. rokovací spôsob súdneho procesu. Právo na kontradiktórny proces nemá absolútny charakter a jeho rozsah sa môže líšiť najmä v závislosti na zvláštnostiach daného konania.)

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Súd dáva do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Navrhovateľ podal návrh tak, ako bol vyššie popísaný a odôvodnený.

Právny predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa, a.s. a odporca uzatvorili úverovú zmluvu tak, ako je to popísané v návrhu.

Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku voči odporcovi na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1599/2011/CE zo dňa 15. 12. 2011.

Navrhovateľ vo svojom návrhu argumentoval, že bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je absolútnym obchodom a spravuje sa teda ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (napr. dvojaká úprava premičania, dualistická právna úprava uznania dlhu, zmluvných pokút, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.). Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1. 1. 1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na záväzkovo-právny vzťah vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba podľa názoru súdu vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice Rady 93/13 EHS. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu (rozumej Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ). Popretím úveru ako absolútného obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením *lex specialis* s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy. Za stavu dualistickej právnej úpravy (dvojaká právna úprava rovnakých inštitútov súkromného práva) je plošné vylúčenie občianskoprávnej úpravy inštitútov súkromného práva a naopak paušalizovanie obchodného práva typického predovšetkým pre podnikateľskú sféru nenáležitú. Presadzovanie obchodného práva na inštitúty upravené v kódexe o občianskych právach len s poukazom na argumentáciu o úveroch ako absolútnych obchodoch je argumentačne zjednodušené. Súd nijako nepopiera úver ako absolútny obchod a ani dôvodnosť aplikácie Obchodného zákonníka. Súd len pripomína, že prednosť majú

osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 OZ. O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, nie sú žiadne pochybnosti a v konečnom dôsledku tomu zodpovedá aj definícia spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ak ju uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Uprednostnenie obchodného práva pred ustanoveniami kódexu o občianskych právach má pre spotrebiteľov diametrálne odlišné negatívne následky. Pri názore navrhovateľa by sa v celej škále dualisticky upravených inštitútov súkromného práva malo použiť vždy obchodné právo (napr. vrátane premĺčania), s čím sa podľa súdu zásadne nedá súhlasiť. Spotrebiteľia napriek dôvere v objektívne právo zakotvené v kódexe o občianskych právach by sa museli podrobovať pomerne zložitejšiemu a vzdialenejšiemu obchodnému právu, ktoré oproti Občianskemu zákonníku zásadne zhoršuje ich postavenie. Za nedostatočný na presadenie obchodného práva považuje súd aj argument, že rovnaká právna úprava dopadá na obidve strany zmluvného vzťahu. Súd poznamenáva, že aj právna úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehliadnúť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory iniciované spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Vzhľadom na uvedené súd potom posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský. Aj Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach ustálil, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa na právne vzťahy uplatnia prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka (a to aj na vzťahy založené pred účinnosťou § 52 ods. 2 OZ - rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. 4. 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014).

Odporca teda uzatvoril zmluvu ako spotrebiteľ, preto sa pri posúdení veci postupuje podľa zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného k 8. 2. 2008, zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného k 8. 2. 2008, zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného k 15. 12. 2011 (deň postúpenia pohľadávky) a zák. č. 40/1964 Občiansky zákonník účinný k 8. 2. 2008.

Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Z uvedeného zákonného ustanovenia je teda zrejmé, že banka je oprávnená pohľadávku z omeškaného peňažného záväzku klienta postúpiť inému subjektu za predpokladu, že omeškanie trvá dlhšie ako 90 dní vrátane odovzdania dokumentácie, ktorá s postúpeným záväzkom súvisí.

Vzhľadom na citované ustanovenie súd konštatuje, že navrhovateľ nepreukázal splnenie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne, a.s. na navrhovateľa, teda najmä nepreukázal, či jeho právny predchodca písomne vyzval odporcu na plnenie povinnosti (navrhovateľ nepreukázal, že list jeho právneho predchodcu - výzva zo dňa 25. 11. 2008 bola odporcu doručená a doručovaná, či sa nejedná len o vygenerovanú výzvu zo systému právneho predchodcu navrhovateľa), nepreukázal, že odporca bol v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda súd nemôže posúdiť, či postúpenie pohľadávky prebehlo v súlade s § 92 ods. 8 cit. zákona a teda, či postúpenie je platné a tým, či je daná aktívna legitímácia navrhovateľa v konaní. Z listinných dôkazov nie je ani zrejmé, či odporcovi bolo oznámené postúpenie pohľadávky (doloženie samotného listu - oznámenia do

súdneho spisu nie je dôkazom o tom, že tento list bol odporcovi skutočne doručený) a teda nie je zrejmé, či sa postupovalo podľa § 526 OZ (Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.), resp. či sa postupovalo podľa bodu 7.1 Zmluvy o postúpení. Oznámenie o postúpení pohľadávky a jeho doručenie však nie je pre posúdenie platnosti postúpenia pohľadávky relevantné.

Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

Ak by aj súd predpokladal, a to aj s poukazom na zákon o bankách a jeho vyššie citované ustanovenie § 92 ods. 8, že právny predchodca navrhovateľa postupoval podľa zákona a vyzýval odporcu na plnenie, nie je však súdu zrejmé, kedy sa tak stalo, čo môže mať vážny dopad napríklad aj na otázku premlčania, na ktorú súd musí prihliadať ex offo v spotrebiteľských veciach. Súd však rozhoduje nie na základe predpokladu, ale výlučne na základe toho, čo je v konaní preukázané.

Jedinou výzvou k úhrade dlhu je list navrhovateľa zo dňa 23. 1. 2012 (č. I. 10 spisu), v tomto prípade sa však nejedná o výzvu podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Navyše tento list je dôkazom toho, že až samotný navrhovateľ, a teda nie jeho právny predchodca - banka, zosplatnil úver, pričom § 92 ods. 8 zákona o bankách ako jednu (nie však jedinú) zákonnú podmienku spôsobilosti predmetu postúpenia požaduje, aby v čase postúpenia už bola pohľadávka splatná! V danom prípade k zosplatneniu pohľadávky došlo až po jej postúpení. Navyše, súd sa stotožňuje s právnym názorom právneho zástupcu odporcu, že navrhovateľ nie je subjektom s bankovým oprávnením, a teda nemôže spravovať úver, pričom za správu úveru sa považuje aj vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru (t.j. navrhovateľ konal nad rámec jeho oprávnení, keď zosplatnil úver).

Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle ust. § 2 ods. 3 zákona o bankách podlieha bankovému povoleniu a na činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 Zákona o bankách).

Na navrhovateľa bola postúpená pohľadávka z neukončeného bankového úveru, a preto postúpenie pohľadávky z banky na inú osobu, a to aj na osobu, ktorá nie je bankou, je možné realizovať len v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z listinných dôkazov vyplýva, že nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru uzatvoreného medzi bankou a odporcom. Bolo teda v konaní preukázané, že k predčasnej splatnosti jednotlivých splátkach úveru zo strany pôvodného veriteľa - banky - nedošlo. Národná banka Slovenska neudelila navrhovateľovi povolenie na poskytovanie a správu nezosplatnených úverov poskytovaných fyzickým osobám bankami, pričom takéto povolenie ani nemá žiaden právny základ. Treba rozlišovať medzi poskytovaním úverov a správou úverov, lebo správa poskytnutého úveru nie je samostatnou bankovou činnosťou podľa § 2 zákona o bankách a nepodlieha bankovému povoleniu podľa zákona o bankách, ale ide o súčasť bankovej činnosti poskytovania úverov. Na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je preto potrebné aplikovať ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru, lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako

90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku. Navrhovateľ nepreukázal, že odporcovi bola zo strany banky skutočne doručená písomná výzva a napriek doručeniu tejto výzvy bol odporca nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splatením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Citované ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku. Súd dospel k záveru, že v zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už splatnými, ako to vyplýva to z citovaného ustanovenia zákona.

Aj z dôvodovej správy k zákonu o bankách (§ 92 ods. 8) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu, zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní postúpiť. Pod formuláciou pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pristúpením k argumentácii navrhovateľa, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní omeškania dlžníka splácať ročné splátky by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek živý úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktoré sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad Národnej banky Slovenska, čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného vzťahu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Takýto postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

Súd zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. Navrhovateľ v konaní predložil súdu dôkaz o upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ktoré boli adresované odporcovi. Súd však nemohol považovať toto oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti za právne významné z dôvodu, že navrhovateľ k takémuto vyhláseniu nebol oprávnený. Je zrejmé, že pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa a. s., Bratislava ako banka postúpil pohľadávku nebankovej inštitúcii a to aj splátky nezročné, pričom k ich predčasnej splatnosti nedošlo. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávok bola teda neexistujúca pohľadávka, preto táto zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná.

Namietaný nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane navrhovateľa súd preto považoval za dôvodný, a preto žalobu zamietol.

Výzva banky musí byť konkrétna, vecná, musí z nej vyplývať, ktoré splátky neboli uhradené, v akej výške, kedy sa tieto splátky stali splatnými. Ide o základný a prvý predpoklad pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu.

Nepreukázaním tejto rozhodnej skutočnosti nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, a ani nemohlo dôjsť k naplneniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Navyše právny predchodca navrhovateľa nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru.

Vzhľadom na uvedené skutkové a právne zistenia súd rozhodol tak, ako to vyplýva z enunciatu rozhodnutia a návrh zamietol v celom rozsahu, nakoľko navrhovateľ nepreukázal, že je aktívne legitimovaný na podanie takéhoto návrhu. Keďže sa jedná o spotrebiteľský vzťah, súd musí zo zákona prísnejšie posudzovať žalobné návrhy a chrániť práva spotrebiteľov, preto pre všetky uvedené vážne nedostatky súd návrhu nemohol vyhovieť.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporca bol v konaní plne úspešný, avšak žiadne trovy konania mu nevznikli, preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Podľa § 93 ods. 1 až 4 O.s.p., (1) Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

(2) Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

(3) Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh.

(4) V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 137 O.s.p., Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., Ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., Vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka, ktorý vystupoval na strane odporcu, si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia podľa § 9, § 10, § 13a ods. 1 písm. a, b, c, d, e, § 15, § 17 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. nasledovne (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 121,17 eura):

- prevzatie a príprava zastúpenia - 121,17 eura,
- vyjadrenie vo veci zo dňa 4. 5. 2015 - 121,17 eura
- zastupovanie na pojednávaní dňa 5. 5. 2015 - 121,17 eura,
- zastupovanie na pojednávaní dňa 20. 10. 2015 - 121,17 eura,
- t. j. 4 úkonov právneho zastúpenia + 4 x režijný paušál po á 8,39 eura, spolu úkony a režijný paušál 484,68 eura + 33,56 eura, spolu 518,24 eura;

- náhrada za stratu času dňa 5. 5. 2015 - 6 x 1/2 hodina po á 13,40 eura, t.j. 80,40 eura,
- náhrada za stratu času dňa 20. 10. 2015 - 6 x 1/2 hodina po á 13,40 eura, t.j. 80,40 eura,
- spolu 160,80 eura;

- cestovné dňa 5. 5. 2015 - spotreba 5,6 l/100 km, cesta BA-GA-BA 118 km, cena PHM 1,343 eura/l - 8,87 eura,
- cestovné dňa 20. 10. 2015 - spotreba 5,6 l/100 km, cesta BA-GA-BA 118 km, cena PHM 1,343 eura/l - 8,87 eura,
- cestovné spolu 17,74 eura;

- náhrada za používanie motorového vozidla (opatrenie MPSVaR č. 181/2008 Z.z.) dňa 5. 5. 2015 - 118 km x 0,153 eura/km - 18,05 eura,
- náhrada za používanie motorového vozidla dňa 20. 10. 2015 - 118 km x 0,153 eura/km - 18,05 eura,
- spolu náhrada 36,10 eura;

spolu trovy právneho zastúpenia 732,88.

Súd nepriznal cestovné v plnej výške, nakoľko právny zástupca nepreukázal, za akú cenu tankoval naftu a preto súd vychádzal z priemernej ceny PHM uvedenej na internetovej stránke <http://auto.sme.sk/natankuj/?submenu=priemerne_ceny>, kde dňa 5. 5. 2015 bola priemerná cena nafty vo výške 1,222 eura/l a dňa 20. 10. 2015 vo výške 1,095 eura/l, preto súd priznal za deň 5. 5. 2015 cestovné vo výške 8,07 eura (spotreba 5,6 l/100 km, cesta BA-GA-BA 118 km, cena PHM 1,222 eura/l) a za deň 20. 10. 2015 cestovné vo výške 6,62 eura (spotreba 5,6 l/100 km, cesta BA-GA-BA 118 km, cena PHM 1,095 eura/l), spolu 14,69 eura; spolu tak súd oprávnene priznal vyčíslenie trov právneho zastúpenia vo výške 729,83 eura.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.